

LẠI THUYẾT BÌNH-ĐẲNG

(Tiếp theo)

Và giai đoạn thứ nhất (bình đẳng trong tôn giáo), thì nó là thế bình đẳng tuyệt đối, nằm ở trong đạo Phật, Cơ Đốc và Lão, Trang. Theo Phật, chúng sinh ai cũng như ai, có thể tu đến thành Phật. Theo Thiên chúa, ở kinh Phao-sim nói nhân loại đều bình đẳng. Theo Lão, Trang, ở Nam hoa kinh của Trang tử, trong thiên « Tả vật luận » nói: « Nhân vật đều bình đẳng và là một của. Lại ở trong học thuyết của phái Duy cương (Stoïcisme) cũng có nói bình đẳng... Xem thế, bình đẳng vốn có từ đời cổ sơ kia rồi, mà đó là giai đoạn thứ nhất của nó trên lịch sử nhân loại.

Tuy vậy, bình đẳng mà để đến tuyệt đối, lại nhuốm màu tôn giáo như thế — trừ ra bình đẳng ở phái Duy cương — thì thật cao sâu quá, tôi cũng cho là viễn vọng. Nay chỉ xin nói thế bình đẳng thiết thực hơn, là thế bình đẳng đối địch, nằm trong pháp luật.

Nguyên nhân thế bình đẳng này ở đâu ra? Vì thế bình đẳng tuyệt đối, một là người đời không thể theo được, hai là phải khôn và phải khéo, khéo léo nó để lợi dụng phải đạt và phải yếu; đến các nhà tôn giáo cũng khéo léo nó, chứ không riêng gì bọn quyền quai, bọn tư bản; cho nên các nhà văn hào, học giả, v.v. ra đời, một mặt cực lực bài xích học đạo đức giả kia, mặt một đem văn học mà nêu rõ nghĩa bình đẳng đối địch ra, rồi kết hợp đến lý pháp luật mà bảo đảm cho nó. Thomas-Morax (Anh) làm cuốn « Lý tưởng quốc gia » (Utopie), cực lực bài xích chính trị Anh về thế kỷ XVI; Rousseau tuyên xưng dân quyền và nhân quyền; Condorcet hô hào bình đẳng và tiến hóa... đến thế kỷ XVIII, dân chủ nước Pháp thành lập mà 2 thế bình đẳng: công dân bình đẳng (Égalité civile) và chính trị bình đẳng (Égalité politique) này ngay ra trong Hiến pháp của nước Pháp. Theo công dân bình đẳng, dân đều bình đẳng trước pháp luật. Theo chính trị bình đẳng, dân đều bình đẳng tham dự việc lập pháp và việc quản trị quốc gia. Đó, nghĩa bình đẳng ngang lên mà dân nước Pháp nhẩy, mà, ca tụng, bộ bình luật nước Pháp, cả Âu, Mỹ phải bắt chước, cái dân phá chính-anh sáng bình đẳng ra khắp mặt Đại Tây dương. Đó là giai đoạn thứ hai.

« L'ère de l'économie ». Đó là kỷ nguyên này có các nhà xã hội: Pécquax và Vidal xướng lên chủ nghĩa tập sản (Collectivisme) Cochet làm cuốn « Du lịch: Y-cu-ti (Voyage en Icarie) » trong bảy cái chương trình lý kinh tế làm gốc, Owen (Anh), List (Đức), Lassalle (Pháp) v. v. cũng đều không tin thần bình đẳng ở pháp luật, mà chỉ tin ở kinh tế. Sau đến K. Marx phát minh ra hai thuyết: Thuyết người không ăn và người thực hiện (l'homme abstrait et l'homme réel) và thuyết giai cấp chiến tranh, mà nghĩa bình đẳng nằm trong kinh tế mới xướng minh từ đấy.

Theo ý ông, người không ăn là người mơ hồ, viễn vọng, chân nắn, cũng như cụ Huỳnh để nói, không biết hiện tại là gì, mà chỉ chăm chăm nơi không tương; còn người thực hiện là người hoạt động, can đảm, biết sống một cuộc đời có ý nghĩa mà chỉ chăm về hiện tại và tương lai mà tiến về. Về thuyết giai cấp chiến tranh thì ông nói: « Vì quyền lợi kinh tế xung đột, nên trên lịch sử nhân loại bao giờ cũng có 2 phái tranh nhau: Phái chủ thì có sức lợi dụng sức sinh sản của phái thợ mà đảm giá tiền sống phải... »

Đợt súng lục dọa đời 300\$

Ngày 22 Mars vừa rồi, lối 8 giờ tối, lính mật thám Saigon biệp với một người lính tây bắt được tên Ng. v. Dân vì nó đợt súng lục dọa người đời 300\$.

Nguyên có người tên là Viên và Dân mới dọn một tiệm ở đường Tổng đốc Phương, nên tên Ng. v. Dân (lính mật thám) tưởng 2 người, kia có tiền khà, bèn mời về Tam kỳ khách sạn « chơi ». Thờ cơ không ai, Dân móc súng lục dọa bức đưa cho 300\$. Hai người sợ khiếp phải làm giấy bợn ra bên xe phía sau chợ Bến Thành sẽ đưa cho. Thế rồi Dân về, còn 2 người kia lên ra bắt thưa dân dưới.

Ông Speecht liền phái 2 người lính ra bên xe chờ bắt. Quả nhiên, khi Dân vừa bỏ bọc vào túi thì lính nhẩy lại thộp cổ. Dân làm hung toan bắn, nhưng lính thời tu-buit cầm cưa, lập tức có người tây chạy lại giựt khẩu súng của Dân.

Vật lạng

Hiện « Thông-Hoạt » ở Quảng Trị vừa rồi có gói lạng bán báo một gói thuốc dùng trị các chứng đau mắt. Mỗi gói giá 3c8. Vật có lời: « Ở quê lạng và ở thị trấn cũng độc giá. » T. D.

Kho chuyên.

Đợt này là đợt khám học, đúng là thời kỳ quyết định của một đời. Thế mà một chuyên môn này ở ở An. Hanoi, lại khuyh chử về « nhà thần », không ai tin cuối đời.

Còn đây 4 năm, ông Ng. Khảo Viên phân cấp ở Thủ-chính có vợ của ông Trịnh-thủ-Phân phân sự nhà học chính học. Lợi tức về đây, trải mấy lần báo vợ như trước phân sự. Vợ mà vẫn rời ông Phái (bên chủ nợ) lại nói ông Viên còn một số lợi chưa trả. Hai ông cãi nhau, phải ra tòa. Nguyên, bị, hai bên cãi mà không chứng cứ gì rõ, nên tòa đã cho 2 người ra tù tại địa ngục-Hà ngày 2-4 35 tức 3 giờ chiều.

Không rõ tòa án « thần » xử đời này có công bình không?

Chơi với chơi em « Bùn phèo con » rồi gọi tên, bèn trước ở Bắc để thấy 3 quan viên bị tâm giải huyện, nhiều người của trấn trở cho 2 quan làm « rừn rừn » thì nay có một quan ở Hà-Đông cũng đương nhà.

Ở QUẢNG-NAM CÓ ĐẬU TRỜI!

Hiện nay ở phủ Thăng Bình mấy lang như Hà lam, Ngọc phò, Văn đóa đống v. v. thấy rất rất có đậu trời mà nhiều chừng rất là nguy kịch. Vậy mong nhà nước phải người về tận nơi để tìm thuốc gấp gấp mời tránh khỏi cái họa truyền nhiễm. Mong lắm.

Người thăm bệnh

1000 BẠC THƯƠNG

At tìm được thẻ thuốc Phòng-Tịch sao hay bằng thuốc Phòng-Tịch COW CHIV gia truyền của ông Vũ-dinh-Thần ở Hấp-phong có thưởng 1000 bạc.

MUA NANG SÁP ĐẾN

Các nhà có trẻ con nên trả dặng một hộp:

Phân trẻ con VẠN-HÒA

Đệ ngũ rôm, sáy, hăm lỏ tại VẠN-HÒA, 87 Rue Paul Bert HUE có đại lý đủ các thứ thuốc cao, đơn, hoàn, tán.

Sách vở báo chí, đồ dùng học sinh. Đồ gỗ rất rẻ như giường, tủ, bàn, ghế, salon, buffet, garde-manger. Đồ Thonet như bàn ghế, rotin-gehair, giá áo, móc áo, nôi, xe trẻ con: Autefort, quốc Phai-yến, chiến tranh salon. Rượu dân hiện Minh-Vui và Bích-Điện ở Quảng-Bình.

BỨC THƠ TÌNH

Kính công ông chủ nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, Hanoi

Tôi mắc bệnh từ 2 tháng nay, hết thuốc này đến thuốc khác, ai cũng thuốc gì thì đi tìm kiếm mua cho kỳ được, nhưng ngặt thay, đi không khỏi, mà lại còn tăng thêm bệnh lên. Tôi mới lại mua, rồi là khổ. May gặp người bạn mới cho biết thứ thuốc « BẠCH-KHOAC số 3 », nhân quả « Tin-đơn » của ông giá 1500 rồi hay, chẳng hạn tôi đã dùng mà khỏi bệnh. Tôi lập tức, Chi. Đếm của ông mua một vài chục gói, và mua cả « THƯỚC THUYẾT số 22 » giá 1500 nữa, tôi dùng trong 5 ngày mà bệnh khỏi hẳn, tôi xin ra thư tạ ơn kỹ rất mạnh, rất hay, đã nâng và chóng khỏi, vậy có lời cảm ơn ông đi có ông nghiên cứu chế được mà thuốc rất linh nghiệm, tôi xin hỏi sự giới thiệu cho nhiều người biết. Vì lợi muốn mua thế thuốc « HOA-LIỀU TÁO ĐỘC số 23 » và đang đi mua một số và đi hỏi về huyết, nhưng ở Chi. Đếm Nam-Dinh thì thứ thuốc kỳ, vậy xin ông làm ơn gửi ngay cho tôi 5 hộp thuốc: « HOA-LIỀU TÁO ĐỘC », mỗi hộp giá 1500, gửi theo lối Hà-hoa-giáo, ngày, thì tôi cảm ơn ông lắm.

Đào - công - Khái

189, Rue Marchal Foch - NAM-DINH XEN GIỚI-THIẾU: Thuốc sao có bán tại: Pháo-hung-Lang Thanh-hóa, Vinh-hung-Tướng Vinh, Vinh-Tướng Hải, Thái-Khánh, rue Bô-nô-Vi Tourane, Hoàng Tá-Qui-nhon, Mạng-lương Nha-trang, Lê-nam-Hưng Phan-thiết, Trần-Cảnh Quảng ngãi, Thanh-Thanh, 120 rue la Seigne Saigon, Nguyễn-bà-Hưng Đắc-tiến, và các đại lý NAM-THIÊN-ĐƯỜNG khắp các tỉnh ở Đông Pháp.

Dầu Lợi-Sanh

Gồm 20 vị thuốc bắc chế thành. Cầm tinh, cầm thần, ăn uống, nhưn dân, hoặc bít ra, dùng DẦU LỢI-SANH theo xông, uống, thời kỳ ngày.

THUỐC HO BÀN TAY

Ho đàm, ho gió, ho cảm, ho khan, uống thuốc ho BÀN TAY vào, trong 15 phút thì dứt ho. Thuốc ho BÀN TAY hiện thời theo thợ mạch nhất ở cõi Đông-Pháp.

Mua bán lại, nhận làm đại lý, viết thư về M. NGÔ-THIỆP Directeur LỢI-SANB-ĐƯỜNG TOURANE

CHÂN - HUNG NỘI - HÓA

CÓ THUỐC LA CỪU-MAI

12 - Đông Khánh - HUE

XEM KỶ KÈO LÂM

Đầu KHUYNH-DIỆP ra đời đã bấy năm nay, được bà con tin dùng. Hiện KHUYNH-DIỆP lại càng lo thế nào cho khỏi phụ lòng bà con. Khuyh Diệp càng phát đạt bằng nào lại càng thấy bằng biết bao nhiêu thứ dầu mà chất và bề ngoài hoặc chất dầu bề trong tương tự như dầu KHUYNH DIỆP ra cạnh tranh với Khuyh Diệp. Nhưng thế nào bà con cũng cứ tin dùng Khuyh Diệp hơn hết. Thường thường chúng tôi nhận được nhiều bức thư của bà con qua ý kiến cho chúng tôi biết những cách lợi dụng hai chữ KHUYNH DIỆP của các thứ dầu kia. Chúng tôi rất lấy làm cảm tạ và xin bà con cứ yên tâm.

Day, chỉ xin bà con khi nào mua dầu cũng xem kỹ hai chữ « KHUYNH DIỆP » (có chữ-sau tại tòa), cái v. Khuyh Diệp, cái nhân Khuyh Diệp, từ các học KHUYNH DIỆP của cổ nhất là chất dầu, vì chỉ có dầu KHUYNH DIỆP mới thật là hoàn toàn tốt, mới có thể cho bà con dùng tin dùng hơn hết. Nếu dầu khác có lợi dụng hai chữ KHUYNH DIỆP thời cũng là một cách quảng cáo rất lợi cho dầu KHUYNH DIỆP thôi.

GIẢI HUYẾT ĐỘC

HIỆU CHỦ THỌ

Chuyên trị những bệnh:

Dau Xương, Nhức Gân, Tê, Bại, Ghê Lở, Đản-bà Bạch-Đái, và những bệnh do huyết có độc sinh ra.

Có bán tại các nhà Đại-lý dầu CHỮ-THỌ và dầu TỬ-QUI

Nhà tổng phát hành:

VĨNH-THỌ Rue Mare Pource TOURANE

CÙNG CÁC BẠN

Bà hiện lệ tâm với ý giới nước nhà đi lâu năm, chế được nhiều thứ thuốc rất thần diệu, chữa dứt khỏi dứt, theo cảm ơn lời minh tạ hàng ngày hưởng nhận được.

Mặc dù đã: bạn ai ai cũng đều thuốc hay mà dưng, nếu bị bệnh đi đại lý các nơi, từ nay các bạn chẳng còn lo tìm mãi tìm quanh nữa.

Đời tình hành vật nhất, các bệnh nguy hiểm sinh cùng nhiều, vì là do lợi ích tâm lý cho bệnh tới nhiều cứu từ xưa đến nay, nên mới phát minh ra thứ thuốc lợi năm 1935 rất là hoàn toàn và thích hợp. Thế thuốc này được làm từ năm 1935 là tiền tiền trong bốn ống đựng: Ống 1: 3 ống; Ống 2: 3 ống; Ống 3: 3 ống; Ống 4: 3 ống (tổng 12 ống).

Bên này có gói lạng thuốc này nói rõ các bệnh ở đâu mà có, cũng là cách ngăn ngừa điều trị như thế này, các bạn muốn xem xin mời tới Chi Đếm hoặc gửi 0510 tem về bán hiệu, sẽ có sách gửi đến ngay.

LÊ-HUY-PHÁCH

12, ROUTE SINH-TỬ, HANOI

Cán nhiều đại-lý các tỉnh Trung-kỳ

Lin mừng Trung-kỳ

Có bệnh, không phải tìm thầy chày thuốc, đó là một tin mừng cho các bạn.

HUE: Văn-Hóa, 87 Paul-Bert.

VINH: Sinh-Học, 59 rue de la Gare

QUINHO: Trần - văn - Thành, Avenue Khải-Định.

PHANTHET: Lê-thành-Hưng, rue Giac-long.

Đó là những chi-đếm bán đủ các thứ thuốc rất hay của Lê-Huy-Phách Hanoi.

nhân em rất hoan nghênh, vì ông vào bệnh mau khỏi là thường. Bất cứ bệnh nào hay mới mà, dù thấy thuốc nào hay mới, không hại anh, đạo ông cũng cho biết. Ông là có thái độ sống được.

Bên này có gói lạng thuốc này nói rõ các bệnh ở đâu mà có, cũng là cách ngăn ngừa điều trị như thế này, các bạn muốn xem xin mời tới Chi Đếm hoặc gửi 0510 tem về bán hiệu, sẽ có sách gửi đến ngay.

NHÂN-TẠO-HUYẾT | CÔ-TINH BỔ-THẬN

BỔ-HUYẾT - SẮT-TRÙNG

Đã-dùng thần-thể - Lọc sạch máu bẩn - Làm cho khí huyết sang-thô - Công-dụng đặc-biệt là sử dụng vì-trùng LẠU và GIANG-MAI, để các chứng sởi, tả, ghê - Ghê sang-giã, trẻ ăn, xanh xao - Đản-bà có mang dặng an-thai - Ở-có dặng chứng ở đả, mau trở lại tươi đẹp

Mỗi chai 1500 - Hộp 14 7500

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bác sĩ minh tạ đã dùng trước, nay xin giới thiệu phân phát, được quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi nghĩ về thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE-HANOI như sau: «... Thuốc này lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quý, trong đó có vị NHÂN-SÂM, « chế theo phương pháp chế Thái-tây, hợp dụng cho người An-nam có thể bị khi huyết, « tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt trong mạch, và cái « trẻ được vì tăng lên, giáng-mai ».

Trích dịch đoạn nghị chứng nhận thuốc CÔ-TINH BỔ-THẬN:

Thuốc này thuộc có chất độc, được toàn nguyên liệu rất quý như SẮM một-ong v.v... « trị chứng đau thận ở-Hà-h ». Có Bán Tại: SINH-HUY-ĐƯỢC-ĐIỂM, 89, Phố Ga - VINH và trước chợ Cầu Thành ĐỒ-LƯƠNG TRUNG-KY: Pafloo, Naisen Hồng-Lạc 188 rue de Paul Japonais. Hải, Hải-hoa Quan-Hải, 87 rue Paul-Bert. Mr. Phạm-vân-Minh, Boss-Chef de Mesq'que, Garde-Indigène. Phan-Thiết, Boac Minh-Nguyễn, rue Gia-Lang, Tourane, Mr. Nguyễn-hữu-Vinh, Avenue Musée. TONKIN: Ông-Bý, Mr. Lê-ngọc-Thu, entrepreneur. Leang-Phateng, Mr. Trần-Kỳ Tallieur et commercant, Vientiane, An-De Drugists, rue Georges Mathé.

LAOS:

Thần linh chẳng hề động bồng! Đứng đem quyền lực vượt vào lòng Ngô! Mụp, số phông VIET-NAM ra mua.....

SIROP PULMO

Trị các chứng ho như Ho gió, Ho đàm, Ho từng cơn, Ho suyễn, Ho cúm v. v... Một chai 0500

PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM TOURANE

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp 1/100 quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) & Khấp Đông-Dương

THUỐC TRỊ BA CHƯNG ĐAU BỤNG KHÁC NHAU: ĐẠ - DÂY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN. Thuốc trị đau bụng, kinh nguyệt không đều, phòng bệnh...

Những Phương Thánh - Dược Chuyên-Trị Các Bệnh Khó khăn Kinh - Niên. Bài viết về các bệnh kinh nguyệt không đều và cách điều trị.

CUỘC BƯU-CHÍNH QUAN-HỆ TRÊN ĐƯỜNG KHAI-HÓA THÈ NÀO?

(Con tem nhà Bưu chính trong con mắt các nhà thừa hành & phủ huyện thôn quê) Bài viết về mối quan hệ giữa bưu chính và khai hóa nông thôn.

Đời sống của nhân dân thôn quê ở đời mới này mà người Pháp đã truyền dạy... Bài viết tiếp về đời sống nông thôn.

Đời sống của nhân dân thôn quê ở đời mới này mà người Pháp đã truyền dạy... Bài viết tiếp về đời sống nông thôn.

Đời sống của nhân dân thôn quê ở đời mới này mà người Pháp đã truyền dạy... Bài viết tiếp về đời sống nông thôn.

Đời sống của nhân dân thôn quê ở đời mới này mà người Pháp đã truyền dạy... Bài viết tiếp về đời sống nông thôn.

VIỆC THÈ GIỚI CUỘC HÀNH TRÌNH CỦA NGOẠI TRƯỞNG PHÁP LAVAL

Paris, 25 Mars. - Hội đồng thượng thư đã quyết định ông Laval từ ngày 26 Mars...

NGÂN SÁCH CUỘC ĐẤU XAO NĂM 1937

Paris 25 Mars. - Hội đồng bộ tài chính đã trình một bản dự án xin số lệ phạt...

Một tế thuốc PILULES PINK thêm cho các cơ thể yếu-mệt... Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bán-chất tây.

Đừng sửa "LE GOSSE" SỮA « LE GOSSE » rất tốt cho tất cả mọi người... BAZAR NGUYỄN-MỘNG-QUÝ BAZAR VINH-THỊNH

NGƯỜI ANH HỒ GIÀU Tác giả: COLLETTE YVER GIANG HẠ DỊCH THUẬT PHẦN THỨ BA. Bài viết về một người giàu có và cuộc sống của ông.

người đời có thể có. - Chàng ông Bi-líp. Ông về chuyên nghề có phải nghĩ làm không? Bài viết tiếp về nhân vật Bi-líp.

Nàng lại nói tiếp, coi bộ ngờ ngợ và hơi quạu. - Bây giờ còn việc này nữa. Chúng ta có một ông quản lý rất thạo... Bài viết tiếp về nhân vật Bi-líp.

Tam Xà Hồ Cốt Cao!

Chuyên trị các chứng đau xương, đau cốt, sưng đau phong hàn, lâu cứng khớp...

Hoa Liễu

Giải độc Hoàn!

Trị chứng lỵ và giáng-mũi, hết cả mọi mủ hay da lở, đi tiểu thì buồn, đi tiểu tiện...

Đan tại: QUẢN HƯNG-LONG N° 50, Phố Khách - VINH... TIÊU-HẠNH-LÂM ĐƯỢC PHÒNG 108, phố hàng Bưởi - HANOI

NGU LỘC CÁC CHẤT BƯN TRONG MÁU...

trở lại các chất độc hay về tích thì bao nhiêu bệnh tan ngay hết: bệnh tiểu, khô tiểu, đau mắt...

May sao nhờ được ông thầy dòng Geraldus là một nhà khoa học có tiếng ở nhà dòng Durbon tìm được cách làm cho máu hết các chất bất khiết...

TISANE DES CHARTREUX DE DURBON

thuốc chế bằng cỏ cây thơm ở núi Alpen, mỗi ngày bằng người lớn...

Lại thuyết bình-dặng

thực thì bị họ lợi dụng quá mà, sự sinh sản của mình hóa ra không đã nuôi sống mình, thành ra khôn...

Không phải an thật mới sống lâu

Theo thuyết vệ sinh của các nhà y khoa thì để ăn để nuôi sống của loài người, phải là thứ có chất...

Trung Nhật cũng để huê chăng?

Trang quốc sẽ thành ra đất thực dân của người Nhật. Tại chính Trung quốc, không cần phải vay mượn ở ngoài...

THUỐC LÂU ĐỨC-TRU

Là một món thuốc quý báu gia truyền mấy đời, không hề thất bại, không hề có...

ĐỨC-TRU-ĐƯỜNG

241 Route de Ha Noi (24 gian) HANOI

HAI THỨ THUỐC HAY

của vị tân Y-học Trung-Hoa mới phát minh ra!

1) Chỉ Thông Tiêu Tích Hoàn

Thuốc này thông trị các chứng: Phóng tiện, khí tích, huyết tích, đờm tích, sưng...

2) Á Châu Bạch Đới Hoàn

Thuốc này chuyên trị dân bà do tư lý phần rất quá độ; hoặc do sinh đẻ nhiều...

Hai thứ thuốc này cũng giá mỗi hộp là: 1\$00 - Hộp 2: 5\$00 ĐAN TẠI: Á-CHÂU ĐƯỢC-PHÒNG N° 127, Hàng Bông (Cửa - quặng) - HANOI

Hay nhưt, danh tiếng nhưt tại: SAIGON?

Insane PHU-AINE MACH-DAI, là một phương thuốc hay hơn hết, các bà, lấy khi huyết kém dần...

Có bán tại: Dalat: Nam Nam được phòng, Phanhiết: Lê Nam Hưng, Phantri: Trương trọng Hy, Phanrang: Đỗ Quang, Nhatrang: Mộng Hương...

PHARMACIE ÔNG-TIÊN ANNAM ĐƯỢC-PHÒNG

82-84-86-88, Rue P. Blanchy Prolongée à Phố-nhận - SAIGON

At 01, xin chờ ngại ngần, viết thư hỏi giá mà cần giá hàng. Mới hay cao hạ rõ ràng!

Trước kia, tôi thấy nhiều nhà học giả, thứ nhất là Lương Khải Siêu nói: 'Lấy cạnh tranh của loài người...

Số 162 Ky, dân bà chiếm 85 người, dân ông 77 người, trong có 1 người cháu trai, hiện đã 121 tuổi...

HAY NHƯT TẠI SAIGON

La 10-24 - Tôi cho ông họ, thuốc 570 ĐƯỢC HÁ-ÔNG-ĐOAN hiệu ÔNG-TIÊN, trị bệnh...

THƠ TÍN

Ông Nguyễn-Nhân, Hương-khê, Hà-tĩnh. Tiếp được mạt đê trả tiền báo, xin cảm ơn. T. D.

Một con Sư-tử rất lạ ở Thân-kinh

Người ta mới tìm thấy một con sư tử, hình thù to lớn, nhưng rất hiền lành...

HAY NHƯT TẠI SAIGON

La 10-24 - Tôi cho ông họ, thuốc 570 ĐƯỢC HÁ-ÔNG-ĐOAN hiệu ÔNG-TIÊN, trị bệnh...

Một con Sư-tử rất lạ ở Thân-kinh

Người ta mới tìm thấy một con sư tử, hình thù to lớn, nhưng rất hiền lành...

THUỐC THỰC HIỆN NÀY CHẾ RA ĐÃ LÊN RỒI VÀ HIỆN NHIÊN HƠN CẢ THỨ

TRUNG QUỐC ĐƯỢC PHÒNG N° 12-31-33, rue P. Blanchy prolongée à Phố-nhận - SAIGON

Cũng vì quảng-cáo

Vì lòng tin nhiệm của quốc-dân đối với thứ dầu Sơn-Diệp của nhà thuốc TỪ-THIỆN-ĐƯỜNG rất nồng nặc...

Một thư thuốc hay nhất Đông-Đương

Ly là thuốc bổ nhi-phiến chế bằng các vị thảo và nam. Hiệu thuốc này đã được quan Chánh tòa thí nghiệm...

NĂM MỚI

Kính cáo quí bà cũng quí ông, Thực sanh phẩm vệ sinh sao chế, Thuốc rắn lưỡng y xem mạch trị...

Đông-Lợi-Hưng được-phòng

Avenue du Musée TOURANE

Nên nhớ bệnh ho

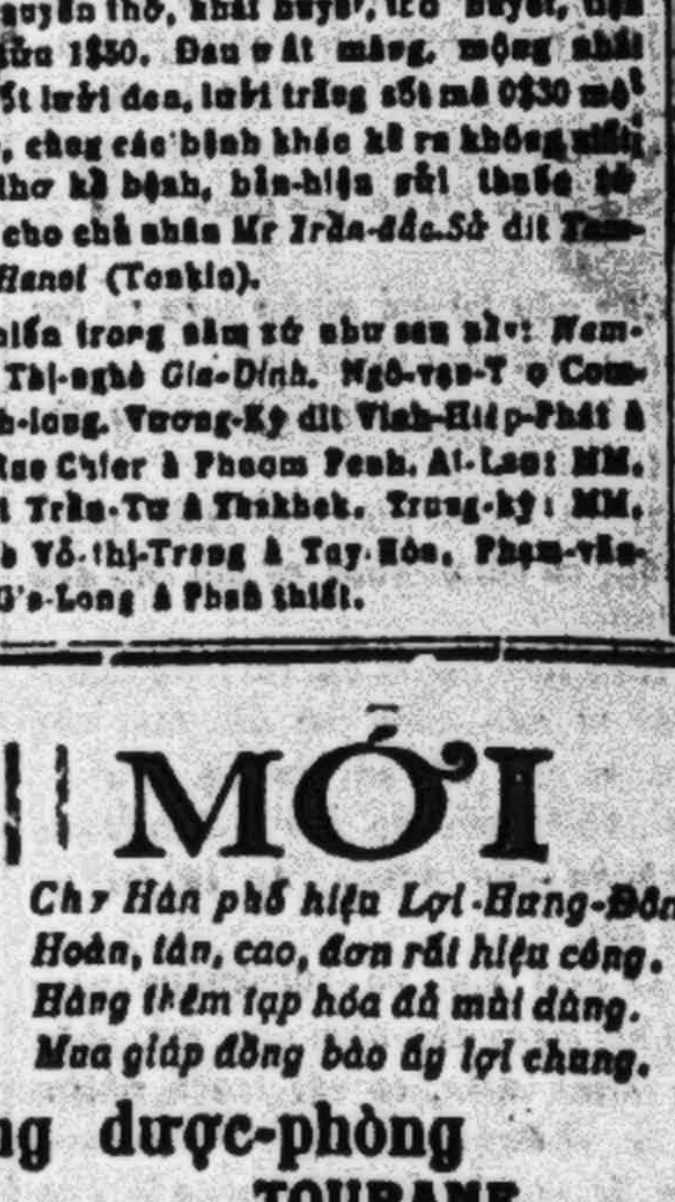
Xin quý ông Bà bỏ thói người lớn, trẻ con bị các bệnh ho, như là Ho Cúm, Ho Gió, Ho đau Ngực, đau Phổi, Ho lâu, Ho ra máu, Ho ra từng cơn...

Hay nhưt tại SAIGON

La 10-24 - Tôi cho ông họ, thuốc 570 ĐƯỢC HÁ-ÔNG-ĐOAN hiệu ÔNG-TIÊN, trị bệnh...

THUỐC THỰC HIỆN NÀY CHẾ RA ĐÃ LÊN RỒI VÀ HIỆN NHIÊN HƠN CẢ THỨ

TRUNG QUỐC ĐƯỢC PHÒNG N° 12-31-33, rue P. Blanchy prolongée à Phố-nhận - SAIGON

PHU - TRUONG TIENG - DAN

VĂN NGẮN

Chuyện làm văn

Đời mới! sự sống khó! công việc nhũn nhũn giữa làn sóng sinh tử cạnh tranh này, người đời không sao có thì giờ rảnh.

Giúp sức cho cuộc tấn tới của loài người được mau chóng thêm, như xe hơi xe hỏa, tàu lặn, tàu bay, cùng điện tín điện thoại v. v. cái công ông thần khoa học rất lớn. Vậy mà đời sống vẫn cứ khó, công việc trên đường sống vẫn phiền phức, phiền phức cho đến đời người đời không có thì giờ rảnh mà đọc văn xem sách cho được thong thả, ngắm nghía, như đời trước nữa.

Nhân thế mà văn giới cũng theo hoàn cảnh thời thế mà thay đổi.

Thay đổi thế nào? Thứ văn dài, hình như đã sa vào cái cảnh không thích, dần dần là những bài trường thiên đại bát, có giá trị đến đâu, cũng chỉ có một số ít người xem, còn phần đông chỉ nhìn mà ngáp! Đó là nói những văn cùng sách hay và tốt, dùng từ cách là bài văn, quyền sách, chứ không kể thứ dốt của và những bài trên mặt báo, lóc lét trống không.

Văn dài đã không thích, tự nhiên văn ngắn ứng thời thế mà xuất hiện.

Văn ngắn đã là con đẻ của thời thế, được người đời yêu chuộng, tự nhiên nhà văn đua nhau mà traui lối văn ấy. Văn ngắn nói ít mà ý nhiều, chuyện phức tạp mà sắp độn có manh mối, khiến cho người đọc mất ít thì giờ mà dễ hiểu, tiện cho văn giới biết bao nhiêu! Nhưng xét ra viết được văn ngắn như lối trên, cũng là tay học thức rộng, lịch duyệt nhiều, sao mới biết cách « dáo cá tìm vàng, đeo giác lấy lời » được. Trái lại, đọc sách chưa thông mạch lạc, xét việc không rõ nguồn gốc, mà viết ra lối văn « hạt chạt » trông dẫu thiếu đười, làm cho người xem không hiểu, thì cái lợi không bỏ vào cái bại.

« Phò người say, đờ bên này ngã bên kia » văn giới ta ngày nay có cái cảnh tượng như thế. Nghĩa là văn dài đã sinh chán, không mấy người xem, mà văn ngắn lại mang cái bệnh « chọn không được rảnh, nói không được rõ ». Văn dài quen lối phú diễn « có xác không hồn », mà văn ngắn lại như « trái ôi » chắt lại, rời rạc lỏng lẻo, không ăn nhập gì với nhau, mà không ai hiểu mới nó ra sao.

Không phải toàn lợi
Nhân nói « văn ngắn » xin dẫn một chuyện xảy ra trong văn giới nước Tàu vào khoảng gần đây:

Trước 10 năm nay, có một độ người Tàu yêu chuộng văn ngắn, thế tập chỉ còn còn ra rả, trong rãnh những bài

văn ngắn. Một nhà báo họ Trương cầu văn cao, nếu cái lệ mới:

« Lai cáo công ngôn công tới »

Thấy cái lệ kia, các nhà văn đua nhau làm văn ngắn. Có một nhà văn họ làm bài tiểu thuyết, nhan đề là « vũ trụ luận » 宇宙論. mà trong chẳng có một chữ mền nào cả, chỉ đánh một cái dấu « ? » một cái để to tát như thế mà chỉ một cái dấu « ? » vẫn đến thế là cùng! Đồng thời có nhà văn sĩ khác cũng có bài về cái đề « vũ trụ luận » ấy, cũng không có một chữ gì khác, chỉ làm một cái dấu than thở khen ngợi « ! ».

Văn ngắn đến thế là tội bực, không có một chữ mền nào cả.

Hại cái dấu ? , mà đem làm vũ trụ luận, có cái ý bao quát cao xa trong những chữ « không nói », người làm đã tốn công suy nghĩ nhiều mới biểu thị ý tưởng của mình như thế, mà người xem nếu không phải là người có học thức cao rộng, có mỗi cảm xúc với 2 cái dấu « cảm » kia, không sao hiểu được.

Đức không-lữ học nhiều, biết rộng, mà khi giay, ngài nói ngắn: « đạo là một tâm », chỉ có mình thấy lằng-từ trả lời một tiếng « dạ », còn mấy ngàn học trò khác phải đợi giảng giải cho rõ mới hiểu được. Chứng với chuyện kể trên, thì văn ngắn cũng không phải là toàn lợi.

Vậy thì nên thế nào?

— Văn đề tỏ ý, y hết thì thôi.

Văn đề ghi chuyện, chuyện rõ là được.

Ngắn hay dài, không phải là cái giấy dờ cột văn. S.B.T.

Bán tại Tiếng-Dân

Giấy và Dao

(Ái-tình và luân-lý tiểu-thuyết)

Giá bán 0340

Điền đen trong mặt trời lớn xấp sáu trái đất

Vết đen trong mặt trời, lần này thường nghe các nhà thiên văn nói đến luôn. Một đội nhà thiên văn học ở Bắc linh phát kiến phía tây mặt trời có vết đen lớn, bề ngang kể có 70.000 km. lớn hơn trái đất sáu lần. Kể vết đen trong mặt trời thường thấy lâu nay thì lần này lớn hơn cả.

Đường tắt ngày xuân, máy quang trời sáng, vết đen ấy trông thấy rõ ràng.

Theo nhà thiên văn đã trình bày, thì bề tròn của nó từ 60.000 đến 70.000 km. mà của trái đất chỉ 10.000 km. diện tích trái đất không đủ che hết vết đen ấy được.

Vết đen này ảnh hưởng đến lượng ánh sáng ở không trung rất lớn, vì nó có sức làm lay động đến sự quân bình của các hành tinh, có phỏng nghĩ đến số tuyến điện về việc hàng hải và hàng không.

BẢN THỐNG KÊ THƠ VIỆN Ở TÀU

Thơ viện ở xứ văn minh như rừng như biển, không hơi đâu mà kể. Nước Trung-hoa ngày nay tuy còn sát kém các nước Âu-Mỹ, song một nước văn hóa rất xưa, nói về kho sách 4000 năm chẳng chứa lại không phải là ít. Đây là trải qua nhiều cơn binh hỏa.

Mới rồi Quảng-châu có đảng tin theo hội ủy viên biên thùy tây nam, có bản thống kê số những thơ viện như dưới:

- Toàn quốc cộng 2.935 cái.
- Trong số ấy:
 - 463 cái chứa những sách học phổ thông.
 - 28 cái chứa sách học chuyên môn.
 - 578 sách cho dân chúng đọc.
 - 598 của xã giáo cơ quan.
 - 110 của các cơ quan đoàn phụ thiết.
 - 6094 của các trường học ở các phủ huyện.

11021 nơi duyệt đọc các báo. Ngoài ra còn những sách « Học sách đọc vật, Tiểu-học đọc vật », « Nhi đồng đọc bản » sao mực lọc phát cho các học sinh tiện việc xem đọc, khoản phí gia địa phương chi cấp.

Nước Tàu đất rộng người nhiều, thơ viện kể trên chưa thấm vào đâu, song họ đã lưu tâm đến « giáo dục phổ cập » để trừ cái nạn « mù chữ » ở xứ Trung kỳ ta từ kinh đô ra, đi khắp các tỉnh phủ huyện, tìm không được một cái thơ viện con.

Hoàn cảnh xã hội thay đổi

(Ông già nói chuyện xưa)

« Ta từng thấy đọc trên đường thiên lý, hai người phu trường cẳng một người ở tỉnh này sang tỉnh khác, nhứt là khi các quan đi, có khi đến 5, 7 cặp so với phu xe ngày nay, cồng vật và hơn.

« Ta từng thấy đêm cưới nhà giàu ở thôn quê, đám kiêng 5, 10 kiêng, sía trâu, ché rượu, vòng ngựa dâng dâng, có đám đến 70, 80 phu, họ hàng đàn ông thì nón quai tơ, đàn bà nón quai tằm, thà lòng thông gần sát đất, phát phờ trước người, như ngày nay các quan đeo mây day.

« Ta từng thấy các cậu con nhà giàu sang, một cái khăn nhiều Bắc thảo dài 15 20 thước, quấn vòng trên đầu như cái nĩa, dưới lại có giấy thắt lưng hoặc lụa hoặc hàng bởi văn nhuộm đỏ nhuộm lục, thà gần sát gót. Chính nơi thắt lưng ngang rún, mang một cái bao, trong bỏ đủ các đồ, tiền bạc trên cao... nắng nóng như đàn bà mang cái hung chừa.

« Ta từng thấy những người đi núi, đi biển, đến cõi bất chãi, trong lưng có 1 con dao, 1 viên đá, lại một ống đựng bùi nhùi, (đồ nhựt lửa) mỗi khi cần thì đánh lấy lửa như ngày nay quẹt cây diêm.

« Ta từng thấy các trường thầy đồ, mấy trò đi học mỗi trò một cái tráp, trong đựng một viên mực, vài cây bút lông, một tập vở giấy lụa, một mặt có chữ « mụ » cũ, một mặt thầy phóng chữ son, lại một cuốn lá chuối để viết tập.

« Ta từng thấy nhà vua tha thuế, về triều Tự-Đức năm nào xứ nào bị hạn lụt, bão, chuột, sâu, khai sự thiệt hại, nhiều thì tha cả, ít cũng giảm 5, 3 phần: sau triều Tự-Đức cho đến nay kể đã mấy đời vua Kiến-Quốc Hàm nghị, Đồng Khánh, Thành Thái Duy Tân, Khải Định,

Một xứ không có nạn khủng hoảng, xứ Palestine

Tất cả các nước trên thế giới ngày nay, từ nước giàu mạnh như ở Âu Mỹ cho đến nước yếu kém như ở Việt Nam ta, đều bị một cái nạn chung rất to, là nạn khủng hoảng. Sĩ, nông, công, thương nghiệp gì cũng đều suy sụp cả, bọn lao động, bọn trí thức thất nghiệp ngày một thêm đông, từ hơi đói bụng thành thì cho đến chôn người bém hàng căng, thôn quê dân đói, dân dân cũng đều bị cơn ảm ảm nghiệt ỹ day vô, không phương pháp gì tránh khỏi.

Ở giữa cảnh các dân tộc đương lao nhao trong vòng nguy ngập, lo phần đầu với sự sống, lại có một nơi được an hưởng thái bình, không biết khủng hoảng là gì, cũng là một sự lạ, xứ ấy là xứ Palestine ở về châu Á, giáp gần biển Địa Trung Hải.

Hai năm nay, là thời kỳ mà làng xóm không hoảng loạn phát đờ dờ, làm chim úp biết bao nhiêu thuyền kinh tế trên thế giới, mà ở xứ Palestine lại là thời kỳ kinh tế phát triển là thường.

Xứ Palestine được như thế không phải là không có duyên cớ: cái phần tử (facteur) quan hệ chắc chắn là sự di dân của người Do thái.

« Ta từng thấy dịp thu thuế hàng lúa, mỗi lần chờ thuế rất là phiền, nhưng dịp nộp thuế rất tiện, không phải chạy bạy như ngày nay; sau lại nộp tiền, tiền chưa có kho làm kỹ lắm, mỗi quan tiền ăn sáu, có cái giấy chỉ một ngàn tiền, không thiếu một đồng.

« Ta từng thấy binh lính đi thú ở ngoài Nam-quan, hay trong Đông nam, mười năm không có được một cái tin, vì thế nên người ta sợ đi lính và lính trốn luôn luôn, có đầu sừng như lính ngày nay, người nghe mê mê đã ra đám ngựa đánh đi.

« Ta từng thấy học trò lớn tuổi đi học, 80, 40 tuổi là thường, có người già 60, 70 tuổi còn đi thi, thi đậu không, không kể, kể trốn đời đi sách kìa; không như ngày nay 11, 12, tuổi đã xếp sách ôm cụ để đi làm nghề khác...

« Đấy cuộc thay đổi nhiều thế, chỉ một đời ta mà thấy đã khác nhiều, đừng tưởng làm ngày nay trẻ là đời Bần cổ...

Trên là lời một ông già 70 tuổi nói chuyện với người cháu là một người tây học học với kỹ giả mà kỹ giả cũng nghe. Kỹ giả nhân hỏi: Thưa bác, vậy thì bác cho xã hội ta ngày xưa với ngày nay hay hơn thế nào?

Ông nói: Ngày nay cái gì cũng hơn, nhất là các đồ vật chất, song cái « sống » khó hơn ngày xưa nhiều.

Câu ông già nói văn chuyện thiệt, tả ra một bức tranh xã hội có vẻ biếm đả khác thường, mà câu biếm đả « cái khó trong sự sống » làm cái ăn đời « văn minh vô » này rất là đúng, nên thuật cho bà con nghe.

Thanh

NGƯỜI VỢ HẦU MỘT VI TÔNG THỐNG ĐÀ QUA ĐỜI, ĐI LẤY CHỒNG KHÁC BỊ QUAN ĐUỔI

Phong triều « Phụ nữ giải phóng » ở Trung - Hoa nghe đã sôi nổi lâu nay, mà nay ở Thanh-đào có câu chuyện một người thiếp chết chồng, đi lấy chồng khác lại bị đuổi!

Người ấy là có Ngụy-văn-Tô, vợ nhỏ Tổng thống Lê-nguyên-Hồng.

Theo lời cô, thì cô hầu Lê Tông thống, sau Lê chết, họ hàng con cái Lê không dung, cô phải tự mưu lấy sự sống còn. Đầu năm nay có ông một người chủ buôn họ Vương chính thức kết hôn. Thị sảnh Thanh đào cho sự tài giá của cô làm xấu danh dự họ Lê. Nên họ liền đuổi không cho cô ở Thanh-đào.

Về đời phong kiến, một vị đế vương có cả hàng ngàn phi tần, đến khi chết, có kẻ bị chôn theo, không cũng cầm rựa trốn đời trong rừng. Bởi thế đến đời vua nào mà có thiếp « thả cung nữ ra » (phóng xuất) thì trên sự sách biên to chấp lịch, cầm như một cái dùi đâm đi, dìm ít có. Nhưng đó là về thời đại quân quyền chuyên chế vô thượng kia.

Nước Trung Hoa từ dân quốc thành lập, nền quân chủ đã đổi ra chế độ cộng hòa. Lê nguyên Hồng là một vị Tổng thống chết đã lâu rồi. Có Ngụy văn Tô lại là người thiếp hầu, theo luật pháp Dân quốc không có điều nào buộc cô phải thủ tiết. Trái lại, luật lệ công nhận dân bà chế chồng mà lấy chồng khác là « hợp pháp ». Ấy thế mà ở Thanh-đào lại có giữ chế độ phong kiến đời xưa, cho là việc nhục mà đuổi cô, cái đạo chuyện chế di hại đến hàng quân xa cũng sâu lắm nhỉ!

Nhân chuyện trên, một tờ báo Tàu có lời nói rằng: ở Thanh-đào biết bao nhiêu kẻ « bội chủ phản thầy », nay Tân mai Sở, cũng những người xử khác với cướp của, hại người... Chán chán giữa mặt công chúng, như nói Thanh-đào là xứ thanh cao trong sạch, sao không đuổi phường « trợ trợ nguy hại kỷ đi », mà trở lại không « dùng một người đàn bà góa đi lấy chồng? Câu nói này sao « thay? » Trước đời thường thấy cái tên « hờ » mà cái thiệt lại trái hẳn, « chuy chuy » như giải phóng « cũng thế!

CỔ LỆ NHÂN DÂN AN CẢ

Cần đây thường nghe tướng lệ sinh dục, tướng lệ kết hôn, tướng lệ đồng quốc hóa v. v. Nay ở nước Mỹ lại có lệ nhân dân an cả.

Tin Hoa-bình đưa ngày 21-2 vừa rồi. Tổng thống Mỹ muốn cho đường lối tư và nghề làm cá được phát triển thêm, nên có lệ nhân dân trong nước ăn cá, sai vị giáo đấng Thế dạy Nghịch khâm pháp Đấng suất lãnh một đoàn đàn bà con gái có sắc đẹp, bạn y phục lộng lẫy, đi khắp trong nước, tuyên truyền và vận động, phổ biến ăn cá hợp vệ sinh và có lợi ích cho sức đẹp.

Nguyên gia sự có lệ này là vì người Mỹ ưa ăn thịt bòn cá. Họ đã đưa: tra bình quân mỗi người trong một năm dùng cá chỉ 15 phang, người Nhật 50 phang, người Thụy Điển dùng 80 phang.

T. S. Dịch thuật

